

Stavanger
kommune

Årsplan

Stavangerbarnehagen
kan barn

For Bamsefaret og Djupamyrå barnehage 2020-2021

Innhold

Stavangerbarnehagen.....	2
Presentasjon av Hinna-barnehagene (Bamsefaret og Djupamyra).....	3
Barnehagens verdigrunnlag i praksis	4
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for omsorg?	4
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for lek?	5
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme danning?	6
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme læring?	7
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme vennskap og felleskap?	8
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme kommunikasjon og språk?.....	10
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns rett til medvirkning?	12
Hvordan arbeider barnehagen for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage?	12
Hvordan arbeider barnehagen med overganger?	13
Hvordan arbeider barnehagen med planlegging, vurdering og dokumentasjon	13
Hvordan tilrettelegger barnehagen for barn som trenger ekstra støtte?.....	15
Barnehagens arbeidsmåter	16
Hvordan arbeider barnehagen med fagområdene	16
Hvordan arbeider barnehagen med progresjon?	16
Hvordan arbeider barnehagen med den digitale praksisen?	17

Stavangerbarnehagen

Stavangerbarnehagen skal være en god leke- og læringsarena for alle barn. Plan for kvalitetsutvikling «Stadig bedre» synligjør og ivaretar kommunens ambisjoner og målsetting om Stavangerbarnehagen som en god leke- og læringsarena for alle barn.

Et godt barnehagetilbud for alle barn avhenger av personalets kompetanse. Bare kompetente ansatte kan sikre at barnehagen oppfyller sitt samfunnsmandat i tråd med barnehagens formål og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.

Basiskompetansen for Stavangerbarnehagen:

Basiskompetansen for personalet er tematiske satsningsområder i Stavangerbarnehagen. Basiskompetansene skal være førende for barnehagens arbeid med kompetanseutvikling. Den skal være gjennomgående for hele barnehagesektoren og sikre at kunnskapsbasert handlingskompetanse når helt frem til barnet.

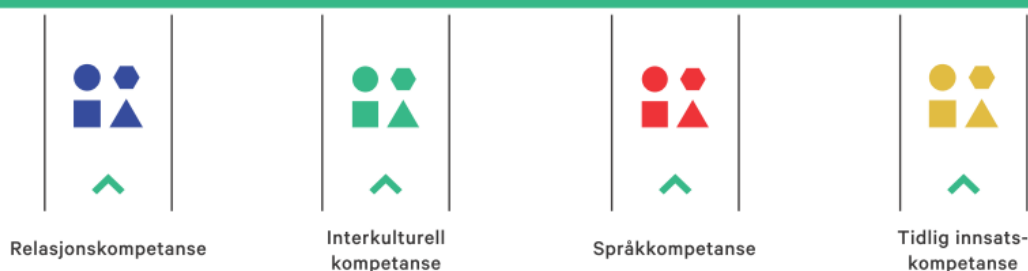
Fokusområdene i basiskompetansen for personalet er:

- Relasjonskompetanse
- Interkulturell kompetanse
- Språkkompetanse
- Tidlig innsatskompetanse

Sammen for **barnets beste**

Stavangerbarnehagen

Alle barnehager er pålagt gjennom Lov og Rammeplan å skrive en egen årsplan. Den skal presentere barnehagen på en slik måte at det tydelig kommer fram hvordan personalet jobber med føringene fra Rammeplanen.

Barnehagen skal være en lærende organisasjon og da er utviklingsarbeid en kontinuerlig prosess. Dette danner grunnlaget for det pedagogiske innholdet og betyr blant annet å omsette Rammeplanens intensjoner og mål til praksis. Systematisk vurdering- og refleksjonsarbeid knyttet til planer og praksis legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon.

I denne årsplanen er kapitlene i hovedsak bygd opp slik:

- Først en vurdering av praksis innværende barnehageår.
- Så en beskrivelse av hvordan barnehagen i lys av Rammeplanens intensjoner og egne vurderinger vil arbeide for å omsette Rammeplanens intensjoner til praksis kommende barnehageår.

Presentasjon av Hinna-barnehagene

Januar 2020 ble alle Stavanger-kommune sine barnehager slått sammen til større enheter. For vårt område ble fellesbenevnelsen Hinna-barnehagene. Den består av fem kommunale barnehager og en åpen barnehage som ligger under Bamsefaret barnehage. Disse er: Bamsefaret barnehage, Bamsefaret åpen barnehage, Djupamyrå barnehage, Gautesete barnehage, Mariamarka barnehage og Vågedalen barnehage. Hinna-barnehagene har en virksomhetsleder og i tillegg har hver barnehage en avdelingsleder.

Felles for barnehagene er at alle er opptatt av å gi barna et godt pedagogisk tilbud hvor det enkelte barnets trivsel, trygghet og utvikling står i fokus. Vi vektlegger å knytte gode relasjoner til barna, gi masse omsorg og jobbe utfra barnets ressurser. Barna skal sitte igjen med gode minner, masse ny kunnskap, god selvfølelse og mestre sosiale ferdigheter når de går over i skolen.

Nærområdene til barnehagene sørger for at vi kan gi barna flotte turopplevelser. Vi i Hinna-barnehagene er glade i å være utendørs og ta i bruk naturens ressurser.

Hos oss er personalet engasjert og aktivt deltakende i barnas hverdag. Vi har høy grad av pedagogtethet med mange dyktige medarbeidere. Vi ønsker et nært samarbeid med foresatte ved å ha en åpen og tett kommunikasjon til beste for det enkelte barnet.

Barnehagenes åpningstider er kl.7.30 - 16.30. Vi har åpent hele året bortsett fra helligdager, og fem planleggingsdager. Jul- og nyttårsaften samt onsdag før skjærtorsdag stenger vi kl.12.00.

Bamsefaret barnehage har en fantastisk beliggenhet rett ved skogkanten. Vi har Fritidsgården på Gausel som nærmeste nabo, og den besøker vi flittig. På utelekeplassen har vi en energi-lekehytte. Dette er en spesiell lekehytte hvor barna kan lage egen strøm ved å gå/hoppe på det kinetiske gulvet og det er solfangere på taket. Inne i barnehagen har vi våtrom med plaskebasseng, hvor barna får gode opplevelser med lek i vann.

Vi er en barnehage med fire avdelinger:

To småbarnsavdelinger 0-3 år og to avdelinger for barn mellom 2-6 år.

I barnehagen har vi barn som trenger individuell tilrettelegging.

En av gruppene er derfor en fleksibel gruppe med styrket bemanning.

Bamsefaret Åpen barnehage hører til innunder Bamsefaret barnehage. Vi holder til i lokaler på Gausel bydelshus. Her kommer barn og voksne sammen. Du blir tatt imot av barnehagelærere, som kan tilby veiledning ved behov. Vi samarbeider med en veileder fra Kvaleberg-barnehagenes familiegruppe. Hun kommer til oss noen timer en dag i uken og skal fungere som ressursperson for foreldre som ønsker veiledning eller råd i forhold til sitt barns utvikling. Du bestemmer selv når du vil komme og gå i åpen barnehage, og hva du ønsker å være med på. Åpen barnehagen er for tiden gratis for alle brukere. Vi har sangstund hver dag.

Åpen barnehage har åpningstid mandag kl. 09.00 - 14.30,
tirsdag kl. 09.00- 14.00 og torsdag kl. 09.00- 14.30

Bamsefaret Åpen barnehage holder stengt i alle skolens ferie- og fridager. For mer informasjon, se barnehagens hjemmeside eller Bamsefaret Åpen barnehages Facebookside.

Djupamyra barnehage har også en fantastisk beliggenhet rett i skogkanten. Skogen er flittig i bruk og gir de beste muligheter for fysisk aktivitet og naturopplevelser. Det er også fotballbane og lekeplasser i umiddelbar nærhet. Dette gir gode muligheter for forskjellige naturopplevelser. Ved å benytte seg mye av disse områdene lærer barna å være aktive i- og bli glad i naturen. Barnehagen ble bygget i 1983 og utbygget i 1999. I november 2010 ble barnehagen rehabilitert.

Barnehagen har 2 avdelinger med plasser for barn i alderen 0 - 6 år. En småbarnsavdeling 0-4 år og en avdelinger for barn mellom 2-6 år.

Barnehagens verdigrunnlag i praksis

Vi ønsker å bidra til at barnet blir den beste utgaven av seg selv og utvikler en god selvfølelse. Vi bruker LØFT som metode. Det er en anerkjent metodikk som opprinnelig kommer fra USA og som den finske psykiateren Ben Furman har utviklet videre. Ideen går ut på at det skal gi inspirasjon, glede og vekst å gå på jakt etter og studere menneskers kloke grep. Tanken er at du får mer av det du snakker om og gir oppmerksomhet til. Når vi tenker oss hvordan drømmen kan bli virkelighet er vi alt i gang med å endre virkeligheten. Bruker vi LØFT som rettesnor er vi opptatt av å se framover.

Metoden brukes både i arbeidet med barn, personalsamarbeid og i samtaler med foreldrene.

Etter å ha arbeidet med metoden LØFT, er vår visjon:

En god start på livet er å ta barnet på fersken i å gjøre noe bra!

Tanken er at de voksne skal fokusere på det som fungerer. Vi skal arbeide med å sikre små og synlige suksesser.

Dette gjøres ved:

- Å se etter lysglimt i hverdagen og dele med alle rundt seg.
- Gi barnet tilbakemeldinger på det positive de gjør og sier i her og nå situasjoner.
- Positive tilbakemeldinger gis personlig, med navn, og konkret i forhold til den ønskede handlingen.
- Fortelle om barnas suksesser til andre i barnets påhør.
- Ha fokus på det vi ønsker mer av.
- La barna vise hva de kan til andre, og eventuelt lære det videre.
- Vise barna tillit, tro på dem og feire alle små suksesser.

Det er mye glede og humor i hverdagen og barna skal alltid finne et trygt fang å sitte på.

Når barna slutter i barnehagen skal de være selvstendige, sosiale, positive og engasjerte barn. De skal ha med seg masse gode minner, kunnskaper og ha opplevd gode vennskapsrelasjoner for å kunne knytte videre vennskapsbånd.

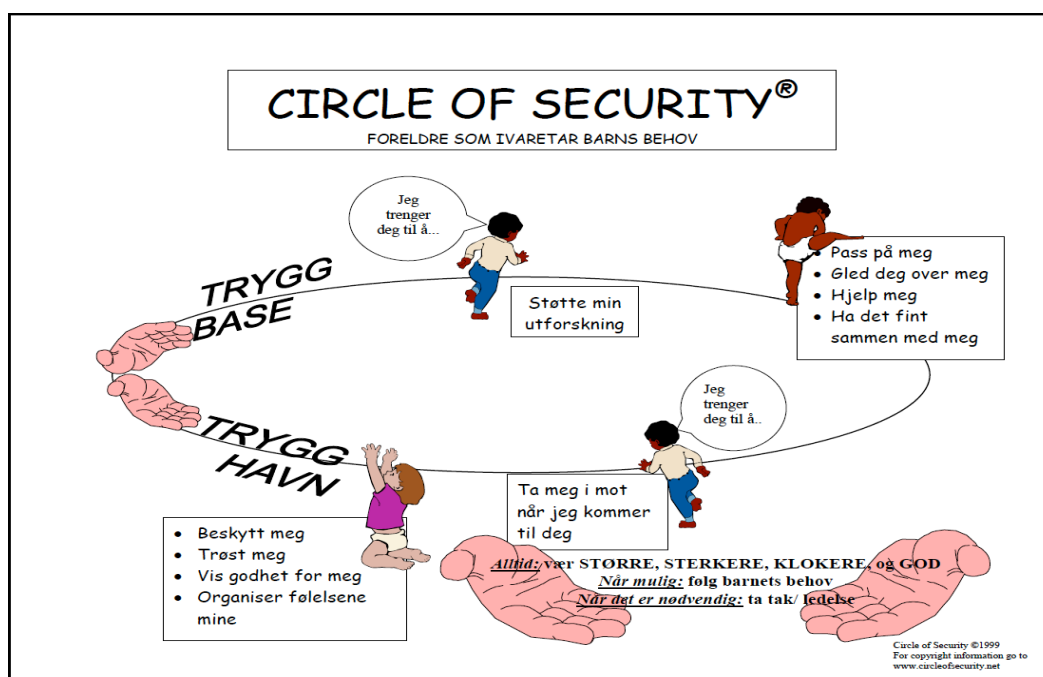
Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for omsorg?

En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet, innlevelse og evne og vilje til samspill. Omsorg skal prege alle situasjoner i hverdagslivet og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Det ligger mye omsorg i å gi barn varierte utfordringer og rom for meningsfulle aktiviteter. Barnehagen skal tilby barn et miljø preget av glede, humor, kreativitet og omtanke for fellesskapet. God omsorg styrker barnets forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, gode relasjoner og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Å gi barn mulighet til å gi hverandre og ta imot omsorg, er grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse og et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.

Dette gjøres ved:

- Bruk av metoden LØFT
- Bruk av praksisfortellinger for å reflektere over egen praksis
- De voksne skal være bevisste i sitt samvær med barna i forhold til formidling av verdier og holdninger.
- De voksne skal være bevisste på å bruke språket aktivt.
- De voksne skal være støttespillere som lar barna få prøve selv.
- Samværet mellom barn og voksne i barnehagen skal preges av varme og innlevelse.
- Vi bruker teorien fra Trygghets sirkelen som basis for å skape god tilknytning.

Vi bruker Trygghets sirkelen for å forstå barnets behov for trygghet og utforskning. Den voksne omsorgspersonen støtter barnets utforskning og fungerer som en trygg base. Det vil si at barnet opplever «en som passer på meg, er god mot meg, lar meg få tid og rom til å utforske, hjelper meg og viser glede når vi er sammen». Barnet trenger også en voksen omsorgsperson som er der når barnet søker nærhet og på den måten fungerer som en trygg havn. Barnet opplever da å bli beskyttet, trøstet, blir vist godhet for, og får hjelp til å organisere følelsene sine.

Omsorg:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-Gode relasjoner til barna -Bruker praksisfortellinger -Å bruke LØFT metoden -Bekreft og sette ord på barnas følelser -Tilstedeværende voksne -Oppmuntrer barna til å mestre. -Formidle holdninger og verdier. -Voksne er gode støttespillere for barna -Bruker språket aktivt -Veileder i Trygghetssirkelens prinsipper samt diverse teorier om bl.a søvnrytme og hvordan ramme barna inn på en god/trygg måte. -Åpen bhg. jobber i tillegg med å være bevisst tilstede for barna og deres foresatte, med innlevelse og empati.</p> <p>Ok, gjennomgått/revidert i Bamsefaret 9.6.20</p>	<p>-Systematisere og strukturere bruken av praksisfortellinger -Jobbe videre med LØFT -Sikre at alle foreldre/foresatte får positiv tilbakemelding om sitt barn hver dag -Arbeide videre med å informere nye foreldre om viktigheten av en trygg og god tilvenning</p> <p>-I Åpen bhg. er dette en kontinuerlig prosess, særlig med tanke på at det stadig kommer nye brukere, foreldre og barn.</p> <p>Ok, gjennomgått/revidert i Bamsefaret 9.6.20</p>

Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns behov for lek?

Leken er en viktig del av barnas hverdag. Den kjennetegnes ved at den er barnas egen "frie" aktivitet, den er frivillig og den er "på liksom". I leken utvikler barna seg sosialt, de utvikler språk og fantasi. Det er viktig at vi som voksne tar leken på alvor. I barnehagen er vi voksne aktivt tilstede i leken enten som tilskuer eller som deltaker. Det er satt av god tid til lek og vi voksne har respekt for barnas lek.

En god barndom er gode venner og tid til lek. Leken er barnets naturlige uttrykksform og viktigste aktivitet. Den har egenverdi og foregår på barnas premisser. Barn utvikler seg og tilegner seg kunnskaper, ferdigheter, verdier og holdninger gjennom lek. Leken skiller seg ut fra annen form for læring ved at det er en frivillig, spontan og skapende prosess styrt av barnet selv, men av og til med støtte fra en voksen.

Barnehagen skal legge til rette for lek, slik at barna får utvikle fantasi, bearbeide inntrykk, opplevelse, sette seg inn i andres perspektiv. Gjennom lek skjer mye læring, språkstimulering og tilegning av kunnskap.

Dette gjøres ved:

- Vi skal gi barna tid til lek uten mye avbrytelser.
- Dele barna inn i mindre grupper slik at det blir plass og ro til å fordype seg i leken.
- Utnytte arealet maksimalt, f.eks. bruke fellesarealet på kjøkkenet til lek, og lekerom i fellesgang.
- De voksne skal være aktive i forhold til å observere leken, delta i leken, sette leken i gang, tilføre lekemateriell, være tilgjengelige o.l.

- De voksne skal være med å bidra til å tilføre leken nye impulser f.eks. turer i nærmiljøet, fortelle historier, lese, lære barna sangleker, ha temasamlinger o.l.
- Barna skal få delta i praktiske gjøremål, som igjen kan stimulere til lek.
- Personalet skal legge opp dagsplanen slik at det blir minst mulig avbrudd og rydding i løpet av dagen.
- De voksne skal ha en positiv holdning til uteaktiviteter uansett vær og vind.
- De voksne skal gi beskjed i god tid når leken må avsluttes.

Lek:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<ul style="list-style-type: none"> -Dele barna i mindre lekegrupper -Tilgjengelige og aktive voksne, som gir næring til lek både ute og inne -Gi barna anledning til å leke over tid -Utnytte arealet -God lek/rollelek -Ta med barna i praktiske gjøremål, som gir næring til lek -Tilrettelegge for lek -Gode på å forberede barna før overganger -Veilede barn inn i lek -Bruke LØFT -Åpen bhg. bevisstgjør foreldre om viktigheten av å stimulere til lek og å øve opp barnets tålmodighet til å kunne være i lek over noe tid. <p>Ok, gjennomgått/revidert i Bamsefaret 9.6.20</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Flere fellessamlinger -Finne ut hvilke kunnskaper og ferdigheter de voksne har behov for for å kunne gi barna enda bedre lekeopplevelser -Kreative i å finne variert lekemateriell -Ta i bruk naturen som lekeplass -Bruke mer sangleker og regelleker -Ta mer i bruk energihuset i Bamsefaret <p>-Åpen bhg.-en kontinuerlig informasjon som vi må sørge for at alle foreldre får.</p> <p>Ok, gjennomgått/revidert i Bamsefaret 9.6.20</p>

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme danning?

Barndommen er en livsfase med egenverdi i likhet med alle andre faser i menneskets livsløp. Omsorg, oppdragelse, lek og læring i småbarnsalderen former barns holdninger, verdier og tillit til seg selv og andre mennesker og deres motivasjon for læring senere i livet. Barn får grunnleggende og relevant kunnskap og innsikt gjennom dagliglivets hendelser. Barnehagen skal gi barn troen på seg selv og andre. Ved å bli kjent med det som er forskjellig, blir barnet bevisst seg selv og sin personlighet. Å respektere forskjeller er en del av barnehagens verdigrunnlag. Barns undring over handlinger og holdninger i møte med hverandre legger grunnlag for en kritisk refleksjon om seg selv og samfunnet.

Dette gjøres ved:

- Voksne skal legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas «spor», idéer og handlinger
- Barn må få hjelp til å oppfatte hvilke rammer som er akseptable i samvær med andre.

- Danning skal skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag
- Legge grunnlaget for barns mulighet til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.
- Bruke metoden LØFT og reflektere over egne handlinger.
- Samtale, reflektere og være nysgjerrige sammen med barna i hverdagen.

Fremme danning:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-Gode på å ta barna på fersken i å gjøre noe bra. -Gode på å følge opp barnas innspill og ideer (demokratisk prinsipp) -Modellering ved at vi møter barn og foreldre med respekt og likeverd -Finner gode måter å være sammen med andre på. -Legge til rette for positive samspill -Bruker metoden LØFT og framsnakking -Samtale og undre oss sammen med barna. -Fokus på mestring. -Praksisfortellinger -Gode på å følge opp barnas «spor»/innspill og idéer</p> <p>Ok, gjennomgått/revidert i Bamsefaret 16.6.20</p>	<p>-Systematisere bruken av praksisfortellinger -Finne tid til tid. -Reflektere over egne handlinger og verdier. -Få foreldre og foresatte til å se viktigheten av å fokusere på barnas mestring.</p> <p>Ok, gjennomgått/revidert i Bamsefaret 16.6.20</p>

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme læring?

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst og bidra til et godt grunnlag for livslang læring. Begrepet livslang læring viser til at læring skjer på ulike arenaer gjennom hele livet. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet, og er nært sammenvevd med lek, danning og omsorg. Barn kan lære gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Barns undring må møtes på en utfordrende og utforskende måte slik at dette danner grunnlaget for et aktivt og utviklende læringsmiljø i barnehagen. Barns egne interesser og spørsmål bør danne grunnlaget for læringsprosesser og temaer i barnehagen. Hvordan personalet møter barns uttrykk gjennom kropp, språk, følelser og sosiale relasjoner har betydning for deres læring. Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner i barnehagen er en forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

Læring om seg selv, om andre mennesker, om samspill og om den fysiske verden omkring, er prosesser som er med på å skape mening i barns liv. Barnehagen skal styrke barns læring i formelle og uformelle lærings situasjoner. De formelle situasjonene er planlagt og ledet av personalet. Uformelle lærings situasjoner er nærmere knyttet til hverdagsaktiviteter og her-og-nå-situasjoner, i lek, danning og annen samhandling. Det er ikke hensiktsmessig

å trekke et klart skille mellom formelle og uformelle læringsprosesser. Begge har en pedagogisk hensikt. De sju fagområdene i Rammeplanen må knyttes til både formelle og uformelle læringsprosesser.

Personalet i barnehagen må ha et aktivt forhold til barns læringsprosesser. Noen barn oppsøker stadig læringsprosesser selv. De utforsker og eksperimenterer, søker nye utfordringer og spør personalet når det er noe de lurer på. De kommuniserer sin nysgjerrighet og sitt vitebegjær. Andre barn oppsøker sjeldnere nye situasjoner og kommuniserer i mindre grad sine interesser. Personalet må dele av sin kunnskap, utvise engasjement og oppfinnsomhet for å vekke interesse hos disse barna. Ved å ta utgangspunkt i barns interesser kan personalet sammen med barn undersøke, stille spørsmål og sammen finne svar som barn kan være tilfredse med. Formidling av aktuell og relevant kunnskap legger grunnlaget for nye spørsmål og søken etter viten. Læring vil være preget av kvaliteten i samspillet mellom barn og personale. Personalet skal vektlegge en anerkjennende væremåte i forhold til barns læring. Støtte og utfordring gjennom varierte opplevelser, kunnskaper og materialer kan fremme læring. Tidlige opplevelser og erfaringer påvirker selvoppfatningen. Derfor blir personalets handlinger og holdninger i møte med barns læringsprosesser avgjørende.

Dette gjøres ved:

- Vi bruker LØFT (Løsnings Fokusert Tilnærming) hvor målet er at barnet skal bli den beste utgaven av seg selv.
- Alle ansatte i vår barnehage har en klar oppfatning om hva rollen som omsorgsperson og rollemodell innebærer.
- I vår barnehage er alle voksne bevisste på at deres verdier, holdninger og handlinger påvirker barnets utvikling og læring.
- Personalet må reflektere over egne holdninger ved hjelp av praksisfortellinger og veiledning både i gruppe og individuelt.
- I vår barnehage møter vi barn og foresatte med respekt og anerkjennelse. Dette gjør vi ved å lytte, ta på alvor og å vise interesse for det de formidler og er opptatt av.
- I vår barnehage jobber vi for at barna skal få være selvstendige og oppleve mestring igjennom å få utfordringer de har mulighet til å klare.
- Alle barn i vår barnehage blir sett og hørt. De voksne er tilgjengelige for barna og tar initiativ til samtaler der barnas synspunkter vises interesse for og følges opp.
- Vi vil gi et tilpasset leketilbud ut i fra alder og interesse hos barnet (jfr. barns medvirkning).
- Vi vil tilrettelegge for fin- og grovmotorisk lek.
- Vi vil bruke nærområdet aktivt (skogene, Fritidsgården, fotballbanen osv.).
- Alle barna skal få god og uforstyrret tid til lek.
- De voksne skal ha god kunnskap om lek og ta initiativ og være deltakende i leken for bl.a. å sikre det enkelte barn den sosiale trening som leken gir.
- Vi skal ta vare på barnas egen kultur: sang, rim, regler, eventyr, tøyseord, vers, osv.
- Bruke data og andre tekniske hjelpemidler.
- Barna må hjelpes og veiledes til å samhandle positivt med andre i ulike situasjoner.
- Alle barna må få varierte samspillserfaringer, bla i mindre grupper, aldersinndelte grupper og grupper på tvers av alder.
- Barna må læres og veiledes i å bry seg om hverandre, løse konflikter, ta andres perspektiv, vise omsorg, mestre balansen mellom selvhevdelse og se andres behov og vise respekt for andres kulturelle verdier og ytringer.
-

Fremme læring:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-Gi barna mestringsopplevelser -Personale er bevisste på at verdier, holdninger og handlinger, påvirker barnas utvikling og læring -Deltakende voksne i lek -Å undre oss og være nysgjerrige sammen med barna -Vi er gode på å ta vare på barnas egen kultur, ved å bruke mye sang, rim, regler og eventyr. Både i formelle og uformelle læringssituasjoner -Bruker nærområdet aktivt -Gi mer tid og rom til sammenhengende lekeperioder ute</p> <p>Ok, gjennomgått/revidert i Bamsefaret 16.6.20</p>	<p>-Gi mer tid og rom til sammenhengende lek inne -Bruke digitale verktøy på en hensiktsmessig måte -Fremme det kulturelle mangfoldet og lære mer om hverandre -Bruke praksisfortellinger systematisk i refleksjon over egne holdninger og handlingsmønstre -Kontinuerlig personalveiledning.</p> <p>Ok, gjennomgått/revidert i Bamsefaret 16.6.20</p>

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme vennskap og felleskap?

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre. For å fremme vennskap og felleskap skal vi være engasjerte voksne, som er tilstede sammen med barna, og bidrar til å skape gode relasjoner i barnehagen. Dette gjør vi gjennom lek og læring, undring og nysgjerrighet.

Dette gjøres ved:

- Bruke Stavanger kommunes tiltaksplan mot mobbing.
- Røde og grønne tanker som er en sorteringsmetode utviklet av psykolog Solfrid Raknes. Ved å hjelpe barn til å oppdage og sette ord på følelser og tanker som henger sammen med følelsene, blir barna mer kjent med seg selv og hverandre.
- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre.
- Oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap.
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Fremme vennskap og fellesskap:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-Personalet er tilstede og bidrar til å bygge gode relasjoner mellom barna.</p> <p>-Framsnakke gode vennskap og samspill.</p> <p>-Ha fokus på et inkluderende miljø, hvor barna får en god opplevelse og hvor deres følelser blir anerkjent og tatt på alvor.</p> <p>-Gode på å støtte barna i å sette egne grenser.</p> <p>-Bruke LØFT-metoden.</p>	<p>-Tiltaksplan mot mobbing.</p> <p>-Røde og grønne tanker.</p> <p>-Jobbe videre med anerkjennende kommunikasjon.</p>

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme kommunikasjon og språk?

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap, og å selv være avsender av et budskap. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Å samtale om opplevelser, tanker og følelser er nødvendig for utvikling av et rikt språk.

Dette gjøres ved:

- Lytter, observerer og gir respons i gjensidig samhandling med barn og voksne.
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd.
- Bruker sitt språk for å uttrykke følelser, ønsker og erfaringer, til å løse konflikter og å skape positive relasjoner i lek og annet samvær.
- Får et positivt forhold til tekst og bilde som kilde til estetiske opplevelser og kunnskaper, samtaler, og som inspirasjon til fabulering og nyskaping.
- Lytter til lyder og rytme i språket og blir fortrolige med symboler som tallsiffer og bokstaver.
- Blir kjent med bøker, sanger, bilder, media m.m

Kommunikasjon og språk:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-Gode på å bruke og gi barna positive opplevelse med bøker, rim, regler, sang og musikk.</p> <p>-Bruke språket aktivt, for å stimulere til barnas språkutvikling.</p> <p>-Bruke symboler og bilder.</p> <p>-Gode på å lytte til barn, både verbalt og nonverbalt.</p> <p>-Engasjerende samlingsstunder med deltagende barn.</p>	<p>-Mer sang i uformelle situasjoner.</p> <p>-Mer fokus på bøker og høytlesing.</p> <p>-Tekst og bilde som kilde til estetiske opplegg.</p> <p>-Spille mer spill.</p> <p>-Bruke praksisfortellinger.</p> <p>-Bruke mer rim, regler, rytme og instrumenter.</p>

Hvordan arbeider barnehagen for å ivareta barns rett til medvirkning?

I barnehagen skal vi alltid ta hensyn til barnas interesser. Det betyr ikke at de kan bestemme alt, men at vi er fleksible i forhold til planene våre og tar barnas ønsker på alvor. Vi legger vekt på at alle barna skal bli sett og hørt og ha medbestemmelse i hverdagen. Barna får tid og rom til egen aktivitet og lek, samtidig som vi har planer for hverdagen. Disse planlagte aktivitetene er nødvendige for å sikre at det jobbes med alle fagområder og at barna får et variert innhold i barnehagen. Men vi er lydhøre for barnas ønsker og vil følge opp barnas interesser.

Dette gjøres ved:

- La barna få tid og rom til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.
- Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.
- Tilgjengelige og engasjerte voksne som ser barnas reaksjoner og kroppsspråk.
- De voksne må se hva barna er opptatt av.
- Lytte til hva barnet sier og legge til rette ut ifra dette. Ta barnets synspunkter og følelsesuttrykk på alvor.
- La barnet få være med å velge innhold i samlingen, f.eks sanger, bøker, leker o.l.
- Lage aktiviteter ut i fra barnas interesser og ønsker.
- Være lydhøre for hva barna liker å holde på med her-og-nå og være med å tilrettelegge for denne type lek.
- La barnet selv bestemme om de ønsker å delta i samlinger, turer og andre aktiviteter, dersom dette er praktisk mulig.
- For at barnet skal få et positivt forhold til mat, får de selv velge hva de vil spise, hvor mye og hva de ønsker å smake på.
- Vi maser ikke om å spise opp skorper, smake på ny mat o.l., men prøver å oppmuntre dem til å gjøre det.
- De voksne må være tydelige og ansvarsfulle og ta hensyn til hele gruppen samtidig som de må ta individuelle hensyn.

Barns medvirkning:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-Se hva barna er opptatt av og legger til rette for aktivitet. -Gi barna valg og la barna velge, og respektere deres valg. -Ta barnas ideer på alvor. -Tilgjengelige og engasjerte voksne, som er lydhøre for barnas synspunkter og innspill.</p>	<p>-Praksisfortellinger. -Involvere barna mer i planlegging av samlinger, fellesaktiviteter, komiteer o.l.</p>

Hvordan arbeider barnehagen for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage?

Samarbeidet og medvirkning fra foreldrene er viktig for oss. Foreldre kjenner barna sine best. For at barnehagen med sin kompetanse skal kunne påvirke barnas utvikling positivt, er samarbeidet med hjemmet viktig. Sammen har vi et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Dette skal skje på individnivå, gruppenivå, gjennom Foreldrearbeidsutvalget og Samarbeidsutvalget.

På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring, se Rammeplanen kap.5.

Dette gjøres ved:

- Foreldremøter 1-2 ganger i året i tillegg til foreldremøte for nye foreldre og møte ang. overgang barnehage og skole.
- Arbeid i FAU som er foreldrenes talerør og arbeidsutvalg.
- Arbeidet i SU som er barnehagens høyeste organ, og består av 2-4 representanter fra FAU, 2-4 representanter fra personalet, samt Avdelingsleder fra barnehagen og evt. Virksomhetsleder ved behov. Her diskuteres og fattes vedtak som angår barnas, foreldrenes og barnehagens ve og vel.

Samarbeid hjem/barnehage:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-God kontakt med foreldrene i den daglige tilbakemeldingen. -Gode foreldresamtaler. -Godt foreldremøte. -Engasjerte foreldre. -Besøksdag og lekegrupper på våren for nye barn og foreldre.</p> <p>-Åpen barnehage veileder og informerer foreldrene om viktigheten av gode rutiner og viktigheten av en gradvis tilvenning i barnehagen.</p>	<p>-Praksisfortellinger. -Se om det er mulig å gjennomføre foreldremøte på våren med faglig innhold.</p>

Hvordan arbeider barnehagen med overganger?

Barnehagen skal legge til rette for at barna skal oppleve gode og trygge overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen, overganger innad i barnehagen og overgangen mellom barnehage og skole.

Når barnet begynner i barnehagen:

- Tilpasse rutiner for en trygg og god start.
- Besøksdag/dager for nye foreldre og barn før sommeren.
- Velkomstbrev til alle nye med informasjon om avdeling, oppstartsdato, ansatte og generell info om barnehagen
- Eget informasjonsskriv om tilvenning.
- Alle får en primærkontakt, som skal sørge for tett oppfølging den første tiden, for å få til en trygg og god relasjon til/for barnet. Dette gir gode forutsetninger til videre læring, utforskning og lek.
- Oppstarts samtale med informasjonsutveksling.

Overganger innad i barnehagen:

- I tiden før bytte til ny avdeling går barnet på besøk til den nye barnegruppen/avdelingen. Dette for at barna skal få mulighet til å bli bedre kjent med ny avdeling, voksne og barn.
- Pedagogiske ledere har overgangssamtaler hvor nødvendig informasjon deles.

Overgang mellom barnehage og skole:

- Eget foreldremøte for førskolegruppen.
- Førskolegruppen går på besøk til den enkeltes skole, for å bli bedre kjent med den.
- Ansatt fra skole/SFO kan besøke førskolegruppen i barnehagen.
- Pedagogisk ledere i samarbeid med foresatte, kan bli innkalt til møte på skolen om barn som skal følges tettere opp.
- Barnehagen sammen med foresatte fyller ut et informasjonsskjema, som sendes til skolen.

Overganger:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/ videre med. Forbedringsområder
<ul style="list-style-type: none"> -God overgang fra liten til stor avdeling. -Besøksdag og lekegrupper for nye barn og foreldre. -Velkomstbrev og informasjonsskriv om tilvenning. -Oppstartsamtale. -Overgang barnehage-skole. 	<ul style="list-style-type: none"> -Praksisfortellinger og tid til refleksjon.

Hvordan arbeider barnehagen med planlegging, vurdering og dokumentasjon

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet der innholdet skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Gjennom regelmessig observasjon og dokumentasjon kan vi legge til rette for barn og ta hensyn til det enkelte barns behov. Observasjonene skal danne grunnlag for foreldresamtaler. God dokumentasjon og vurdering gir grunnlag for kvalitetssikring, refleksjon og ny læring i barnehagen.

Verktøy for planlegging, vurdering og dokumentasjon:

- Årsplan
- Månedspaner
- Månedsbrev og/eller ukesinfo. på mail
- Plan for 5-åringene
- Kartleggings skjema; «Alle med» og «TRAS»
- 5 planleggingsdager
- Hjemmesiden vår på nett
- Bilder – vern om den personlige integritet. Vi har en streng policy for hvordan bilder kan benyttes i dokumentasjon.
- Muntlig tilbakemelding på hvordan dagen har vært.
- Avdelingsmøter
- Personalmøter
- Foreldresamtaler
- Synliggjør hvordan barnehagen tolker og realiserer Rammeplanen.
- Utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.
- Planlegging individuelt og i gruppe.
- Sentral brukerundersøkelse gjennomgås med hele personalet.

Planlegging, vurdering, dokumentasjon:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<ul style="list-style-type: none"> -Effektive og aktive avdelingsmøter, ledermøter, personalmøter og planleggingsdager. -Jobbe etter Rammeplanen. -Lage månedsplan og månedsbrev ut fra årsplan, Stadig bedre og Rammeplanen. -Foreldresamtaler. -Muntlige tilbakemeldinger.	<ul style="list-style-type: none"> -Hjemmesiden og Facebooksiden. -Lære mer om bildebehandling. -Oppdatere oss på ny lov ang. personvern. -Bevisstgjøre oss på hvordan vi bruker Rammeplanen og hvordan vi synliggjør dette for foreldrene.

Hvordan tilrettelegger barnehagen for barn som trenger ekstra støtte?

Dette gjøres ved:

- Barnehagen skal ha et tilbud til alle barn. Vi tilrettelegger for at alle behov skal bli ivaretatt.
- Vi deler inn i mindre grupper for å kunne gi mer tilpasset og nær oppfølging.
- Vi jobber for et godt klima i hele gruppen. Det er et viktig tiltak også med tanke på den sosiale kompetansen til barna, gode relasjoner og vennskap.
- Hvis et barn har behov utover det vi kan ivareta med bakgrunn i ressurser og kompetanse, henvender vi oss til eksterne hjelpeinstanser i samarbeid med foreldrene.
- Noen av barna i barnehagen trenger ekstra støtte og oppfølging. Det kan være på grunn av funksjonshemming, eller behov for ekstra hjelp med hensyn til adferd eller samspill med andre barn. Barn med spesielle behov skal sikres et tilpasset barnehagetilbud, hvor det lages en Pedagogisk plan/Mål og

tiltaksplan i samarbeid med foreldrene. Vi har også et nært samarbeid med PPT, Ressurssenteret og barnevern.

- Vi har en fleksibel gruppe med styrket bemanning for barn som trenger individuell tilrettelegging.
- Barna i barnehagen vår lærer at ikke alle er like, og at alle skal respekteres for den de er. Alle er en del av fellesskapet og kan delta på sin måte.
- Tilrettelegger med fast dagsrytme, gjerne med bildeoversikt.
- Lager smågrupper tilrettelagt for de barna som trenger ekstra støtte
- Tilrettelegger for å oppnå målene i mål- og tiltaksplan.

Tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-Dele barna i mindre grupper. -Bruke bildestøtte. -Alle er en del av fellesskapet. -God dialog med foreldre. -Lære barna å respektere mangfold.</p>	<p>-Gode rutiner og observasjoner, som grunnlag for videre arbeid. -Praksisfortellinger.</p>

Barnehagens arbeidsmåter

Hvordan arbeider barnehagen med fagområdene i Rammeplanen:

Dette gjøres ved:

- Lek,
- Styrte aktiviteter som f.eks tur, forming, matlaging, spill o.l.
- Samlinger
- Måltider
- I garderoben, stell og påkledning
- I overgangssituasjoner
- Vi jobber tett med barna for å skape undring, utforskning og kreative aktiviteter i forhold til det barnet er opptatt av.
- Vi tilrettelegger etter alder og utvikling. Arbeidet med fagområdene skal oppleves som kjekke og meningsfulle aktiviteter gjennom barnehagedagen.

Arbeidsmåter:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<p>-Tilrettelegge for aktiviteter ut fra alder og modning. -Gjennomgående godt arbeid med fagområdene i praksis, noe som viser igjen i våre planer. -Mange opplevelsesrike turer</p>	<p>-Bruke mer sang- og regelleker.</p>

Hvordan arbeider barnehagen med progresjon?

- Vi har innarbeidet gode gjentakende rutiner. Dette er viktig slik at barna opplever forutsigbarhet og trygghet til barnehagens arbeidsmåter og innhold.
- Vi har aldersinndelte grupper tilrettelagt barnas behov.
- Vi har tilgjengelig leker og materialer på avdelingen tilpasset alder, interesser og utviklingsstadier.
- Vi observerer hvert barn og lager egne mål for å sikre at de får mestringsopplevelser og at de har progresjon i sin utvikling

Progresjon:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<ul style="list-style-type: none"> -Gode rutiner. -Stimulerende leker og materiell. -God utvikling og læring i 5- årsgruppen. -Finne rim- og regler tilpasset alder.	<ul style="list-style-type: none"> -Flere aktiviteter i mindre grupper. -Mer orden i felles arbeidsmateriell.

Hvordan arbeider barnehagen med den digitale praksisen?

- Vi har datamaskiner, i-pad'er, digitale mikroskop, smarttelefoner og smart board'er.
- Barnehagen har egen hjemmeside hvor vi blant annet legger ut månedsplaner, månedsbrev, bilder m.m.
- Vi er veldig opptatt av barnas personvern og har strenge regler på hvilke bilder vi legger ut.
- Når vi bruker digitale verktøy, er de ansatte aktive sammen med barna. Vi skal legge til rette for at alle barna utforsker og lærer gjennom digitale verktøy. Digitale verktøy skal være et arbeidsverktøy i barnehagen.

Digital praksis:

Hva har vi fått godt til. Vedlikeholdsområder	Hva må vi arbeide mer/videre med. Forbedringsområder
<ul style="list-style-type: none"> -Legge ut månedsbrev og månedsplaner på hjemmesiden. -Bruke I-pad til å se filmsnutter og sanger. -Finne svar på barnas spørsmål/interesser ved å bruke digitale verktøy. -Gode på personvern.	<ul style="list-style-type: none"> -Opplæring og bruk av digitale verktøy. -Bruke det digitale mikroskopet oftere på tur i skog og mark.

STAVANGER KOMMUNE